

Dosarul nr. 2rac-84/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V.Olărescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Guzun, V.Buhnaci, L.Pruteanu)

ÎNCHEIERE

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Autofraht-Trans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Biplast Com” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalităților,

împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biplast Com”, a fost casată hotărârea din 19 mai 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 23 iunie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Autofraht-Trans” (în continuare SRL „Autofraht-Trans”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Biplast Com” (în continuare SRL „Biplast Com”) cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalităților.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta SRL „Autofraht-Trans” a invocat că la 26 iunie 2014, 14 octombrie 2014 și, respectiv la 22 octombrie 2014 acționând în calitate de transportator a încheiat cu pârâta SRL „Biplast Com” care a acționat în calitate de comandatar comenzile de transport internațional de marfă și expediții, conform cărora reclamanta s-a obligat să transporte pentru pârâta utilaj din Turcia în Republica Moldova, iar ultima s-a obligat să achite taxa pentru marfa transportată.

Conform actelor din 3 iulie 2014, 24 octombrie 2014 și 29 octombrie 2014 și a facturilor fiscale nr. WH 1945920 din 3 iulie 2014, nr. WH 2607805 din 17 octombrie 2014, nr. WH 2607803 din 24 octombrie 2014, se confirmă că reclamanta a transportat cu succes și în termenii stabiliți marfa indicată în comenzile de transport încheiate între părțile din litigiu, iar pârâta a recepționat-o, acestea fiind semnate și ștampilate de către reprezentantul SRL „Biplast Com”, nefiind indicate careva obiecții de ordin juridic sau material.

Din considerentul că după cum a invocat reclamanta, pârâta SRL „Biplast Com” nu și-a executat obligațiunea asumată în comenzile de transport și nu a achitat prețul pentru marfa transportată în decurs de cinci zile după descărcarea mărfii care a expirat la 8 iulie 2014, 29 octombrie 2014 și 3 noiembrie 2014, iar multiplele solicitări adresate acesteia de a restitui în mod extrajudiciar sumele menționate nu s-au soldat cu succes, SRL „Autofraht-Trans” întru soluționarea amiabilă pe cale extrajudiciară a cauzei a remis la 21 decembrie 2015 în adresa debitorului reclamat somație privind achitarea integrală a datoriilor aferente comenzilor de transport sus-indicate, fiindu-i stabilit termen pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor, însă fără careva efect, motiv pentru care a fost înaintată prezenta cerere de chemare în judecată.

SRL „Autofraht-Trans” a solicitat inclusiv prin cererea de concretizare a acțiunii, încasarea din contul SRL „Biplast Com” în beneficiul său a datoriei în sumă de 17716,05 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 595,76 dolari SUA, a penalității în sumă de 2250 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 2287 lei.

Prin hotărârea din 19 mai 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Autofraht-Trans” a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea din contul SRL „Biplast Com” în beneficiul SRL „Autofraht-Trans” a datoriei în sumă de 17716,05 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 595,76 dolari SUA, a penalității în sumă de 2250 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2287 lei. Sumele încasate în valută străină urmează a fi convertite în valută națională la data executării hotărârii.

Prin decizia din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Biplast Com”, a fost casată hotărârea din 19 mai 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere parțială a acțiunii. S-a dispus încasarea din contul SRL „Biplast Com” în beneficiul SRL „Autofraht-Trans” a datoriei în sumă de 9214,10 lei, a dobânzii de întârziere: pe perioada 26.12.2015 – 13.10.2016 în sumă de 2783,06 lei, pe perioada 13.10.2016 – 10.01.2017 în sumă de 512,01 lei, pe perioada 10.01.2017 – 19.05.2017 în sumă de 459,04 lei și a penalității în sumă de 500 dolari SUA. S-a micșorat suma cheltuielilor de judecată suportate și încasate în beneficiul SRL „Autofraht-Trans” de la SRL „Biplast Com” de la suma de 2287 lei la suma de 685,42 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la momentul depunerii cererii de chemare în judecată datoria de bază solicitată de reclamantă a constituit suma de 17716,05 lei, însă pe parcursul examinării cauzei în fond pârâta SRL „Biplast Com” i-a achitat parțial reclamantei datoria și anume: la 13 octombrie 2016 suma de 5000 lei și la 10 ianuarie 2017 suma de 3591,95 lei.

Prin urmare, datoria SRL „Biplast Com” față de SRL „Autofraht-Trans” la momentul pronunțării hotărârii instanței de fond a constituit suma de 9 214,10 lei, motiv pentru care a fost încasată cu titlu de datorie.

Totodată, instanța de apel a relevat că în speță deoarece pârâta SRL „Biplast Com” nu a restituit datoria în termenul și în modul stabilit în comenzile de transport internațional de marfă și expediții din 26 iunie 2014, 14 octombrie 2014 și, respectiv la 22 octombrie 2014, încasarea dobânzii de întârziere poate avea loc, motiv ce a impus să se ajungă la concluzia dispunerii încasării din contul SRL „Biplast Com” în beneficiul SRL „Autofraht-Trans” a dobânzii de întârziere: pe perioada 26.12.2015 – 13.10.2016 (din suma datorată de 17 716,05 lei) în sumă de 2783,06 lei, pe perioada 13.10.2016 – 10.01.2017 (din suma datorată de 12 716,05 lei) în sumă de 512,01 lei și pe perioada 10.01.2017 – 19.05.2017 (din suma datorată de 9 214,10 lei) în sumă de 459,04 lei.

Referitor la solicitarea invocată în cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea clauzei penale în sumă de 2 250 dolari SUA, instanța de apel prin prisma art. 630 alin. (1) Cod civil a dispus încasarea acesteia în sumă de 500 dolari SUA, convertiți în valuta națională la data executării hotărârii, or, clauza contractuală în situația din speță, ce se referă la încasarea penalității pentru neexecutarea în termen a obligațiilor, este una abuzivă, ce crează în detrimentul pârâtei un dezichilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, fiind mult disproporționată în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligației de bază.

Cât privește argumentul SRL „Biplast Com” precum că la 10 ianuarie 2018 a stins integral datoria față de reclamanta SRL „Autofraht-Trans”, ceea ce se confirmă prin ordinul de plată anexat la materialele cauzei din care rezultă că suma rămasă spre achitare de 9 214,10 lei a fost achitată integral, instanța de apel a concluzionat că suma achitată a fost efectuată după pronunțarea hotărârii, adică la momentul pronunțării hotărârii, această sumă constituia o datorie neachitată.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a menționat că faptul stingerii datoriei după pronunțarea hotărârii urmează a fi luată în considerare de către executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau în cadrul executării benevole.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la 4 ianuarie 2019, SRL „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că la examinarea cauzei instanța de apel contrar cerințelor reclamantei a efectuat operațiuni matematice în vederea calculării dobânzii de întârziere pentru perioade diferite. De asemenea, contrar cerințelor reclamantei dobânda de întârziere a fost calculată în valută națională, pe când cerințele au fost în valută străină.

Totodată, instanța de apel nu a dat apreciere tuturor probelor anexate la cererea de apel motivată, la fel, instanța de apel a dispus încasarea datoriei de bază în sumă de 9214,10 lei, care însă din 10 ianuarie 2018 de facto nu mai exista, ceea ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 1091 din 10 ianuarie 2018 anexat la dosar.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de admitere parțială a acțiunii (f.d.203-207).

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 noiembrie 2018 (f.d.189). Astfel, recursul declarat la 4 ianuarie 2019 (f.d.203) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biplast Com”, reprezentată de avocatul Alexandru Marginean se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva